

הנושא הכיתתי – קידוש החיים

המורה מציגה מס' ציורים. כל קבוצה עובדת על ציור אחר, ומציגה את הניתוח שלה בפני הכיתה על פלקט. אח"כ המורה אוספת את כל הניתוחים.

משימה מס' 1

התבוננו בציורים שלפניכם. מה הם מביעים?
מצאו שני ציורים נוספים המביעים תחושות דומות לאלו שמצאתם בציורים הקודמים.

משימה מס' 2

(כל הקבוצות בוחרות 3 שירים ומנתחות אותם).

קראו את השירים:

"הצוואה" / אקסלרוד

"הפרפר" / פרידמן

"הפחד" / אווה פיקודה

מהן התחושות הבאות לידי ביטוי בשירים שבחרתם?

קראו את השיר "נרות שמחים נרות עצובים". ערכו השוואה בין השיר הזה לשירים האחרים.

משימה מס' 3 – משמעות החופש

קראו את הסיפור "העפיפון והפרפר". השוו בין העפיפון והפרפר, והתייחסו למושג "החופש" (יש להבחין בין חופש לחופשה).

משימה מס' 4

הגבורה הפאסיבית תוך עיון בטקסטים עיוניים.

1. התמודדות עם קשיי היום-יום.

2. פעילות תנועות הנוער.

3. מרד גטו ורשה.

משימה מס' 5

אישיותו וגבורתו של קורצ'אק. מכתבים, יומנים, תעודות ועוד.

כל העבודות צריכות לכלול:

א. הצגת המשימה.

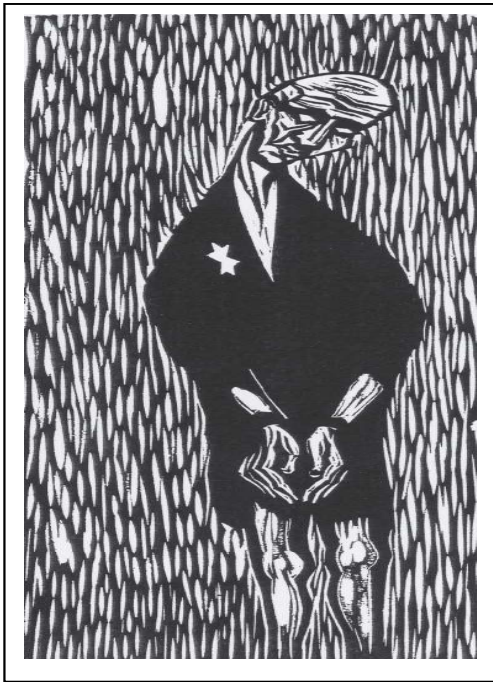
ב. הצגת האמצעים באמצעותם הושגה המשימה.

ג. ניתוח תוכן + אמצעים אמנותיים.

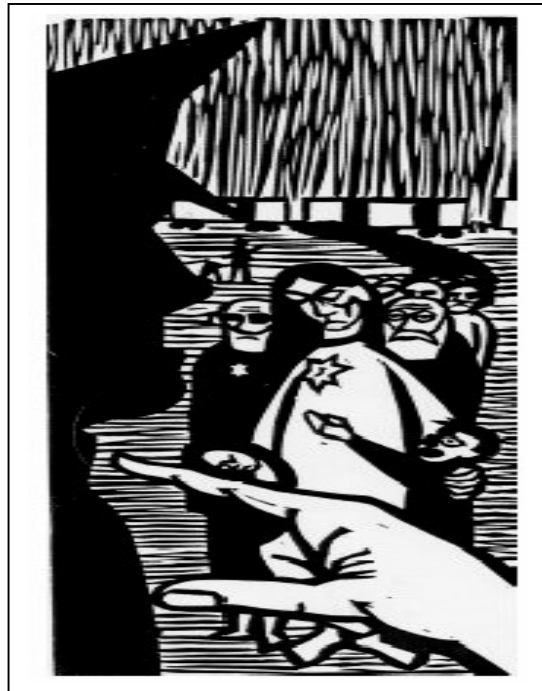
ד. מסקנה / סיכום קבוצתי.

ה. הוספת מקורות רלוונטיים.

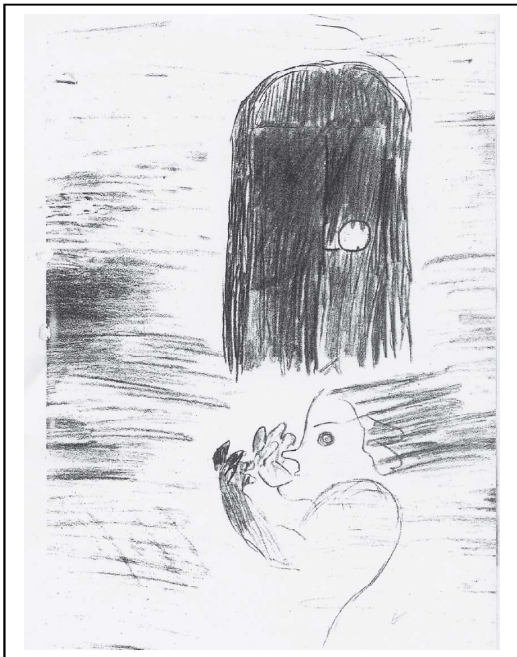

מנחם רון

מנחם רון

יוסף נובאך, ילד מגטו טרזנשטאט.

קטיה קולביץ

ילדים רעבים

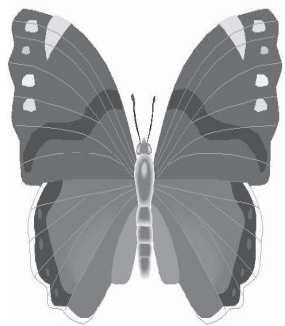
הפחד

לגטו בא הפחד החדש והאינסוף :
המגפה אשר פשטה בינינו,
המוות הקוצר בחרמשו יום-יום
גדולים וגם קטנים ואין מפלט ממנו.
לב האבות הולם בחרדה.
האם כבשה פניה בידיה –
יד טיפוס נוראה חונקת את ילדה,
גוזל המוות חיש את ילדיה.
אני עוד חיה, דופק לבי עדיין,
אך חברתי כבר בעולם אחר.
אולי גם טוב יותר למות. מאיין
אדע עכשיו מה טוב, מה רע יותר?
לא, לא, אלי! – אנחנו עוד רוצים לחיות,
אל תדלל כל-כך את שורותינו.
אנחנו עוד צריכים עולם אחר לבנות.
יפה וטוב יותר – רבה עוד מלאכתנו.

אנה פיקובה, בת י"ב, מנימבורג

הפרפר

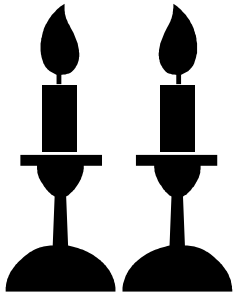
אחרון היה, אחרון האחרונים...
ובשאתו כנפיים מעלה-מעלה
עף לנשק את אחריתו של עולמי.
זה שבועות שבעה
שפֵּה אני –
סגור בגטו.
פה מצאוני יקירי.
קורא לי פרח שן-הארי גם פה.
והערמון שבחצר בלובן פריחתו
מושיט אלי כפו ;
אבל פרפר פה לא ראיתי
וזה היה אחרון, אחרון האחרונים,
כי פרפרים אינם חיים בגטו.

פול פרידמן, כלוא בגטו, 4.6.1942

הצוואה

נרות שמחים, נרות עצובים

נרות שונים יש בעולם:
נרות שבת,
נרות חנוכה,
נרות הבדלה
קלועים כמו חלה,
ונרות לקישוט סתם.

הרבה הרבה נרות
בכל מיני צורות
ובכל מיני צבעים,
כולם נרות שמחים.

אך יש עוד נר אחד
לזכר האדם שמת.
נר הנשמה.
ויש שמדליקים נרות
בדומייה ובכבוד
שישה נרות זיכרון
להמון אדם, המון.
שישה מיליון
כולם נרות עצובים.

בת-שבע דגן

בישיבת סלובודקה בגטו של ליטא
יושב לו שמש זקן ואבול.
את תפילת הווידוי בלחש יפליטה,
ירשום את צוואת הדור השכול.

עת תצאו לחופשי, יהודים,
ספרו לבנים, בני בנים,
על סבלות ותלאות שבאונו,
על רצח וכאב ידעונו;
הראו הקברים,
בכל מקום פה פזורים.

נפטר השמש - צוואתו מהבהבת
בלב יהודים מגדול ועד טף.

באותיות זהב היד כאן כותבו
קורות הגטו, חייו ושיריו.

אך יבוא יום, והשמש תאירה
שוכני-גטו יצאו לחפשם,
אז נבוא לקברים ונוקירה
היהודים שמסרו את נפשם.

פזמון: עת תצאו לחופשי, יהודים,
ספרו לבנים, בני בנים,
על סבלות ותלאות שבאונו,
על רצח וכאב ידעונו;
הראו הקברים,
בכל מקום פה פזורים.

"ספרו לבנים
בני בנים"
ואני ציפי
משולם
אקסלרוד -
ביתו של
א. אקסלרוד
מקיימת את
צוואת
ומספרת
לכם...

המחבר: א' אקסלרוד
המתרגם: יהושע טן-פי

